

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

51 тиждень

(18–24.12.2023)

Дата випуску:

26.12.2023

www.phc.org.ua

fb.com/phc.org.ua

Резюме за 51 тиждень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 422,6 на 100 000 населення, що на 12,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 2,6% менше аналогічного показника минулого тижня.
- У 10 (40%) регіонах України зафіксовано регіональне географічне поширення вірусів грипу; в системах рутинного і дозорного епіднагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 16,8%.
- Зареєстровано 171 пацієнта, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 267,2 на 100 000 населення, та 159 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,3%.
- У системі дозорного епіднагляду визначено віруси SARS-CoV-2, бокавіруси, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 4 839 осіб, зокрема 3 686 — із груп медичного та епідемічного ризику.
- Зареєстровано два летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).
- У системах рутинного і дозорного епіднагляду зафіксовано 43 летальні випадки серед осіб із позитивними результатами тестування на визначення антигена SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня до 24 грудня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1,7 млн людей (4,9%), що на 33% більше аналогічного періоду сезону 2022–2023 років. Питома вага дітей серед захворілих осіб становить 56,1%.
- У системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (95,9%), в інших випадках визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Зареєстровано 4 летальні випадки внаслідок грипу.
- Проти грипу вакциновано 123 685 осіб, зокрема 77 261 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,9% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (50 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) Польща і Словаччина повідомили про середню інтенсивність епідемічного процесу, Білорусь, Молдова та Угорщина — про низьку активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу сповістили Білорусь, Польща та Угорщина, про локальне — Словаччина; у Молдові зареєстровано регіональне поширення.

На звітному тижні Румунія не надала відомостей про реєстрацію випадків захворювання на грип (рис. 1).

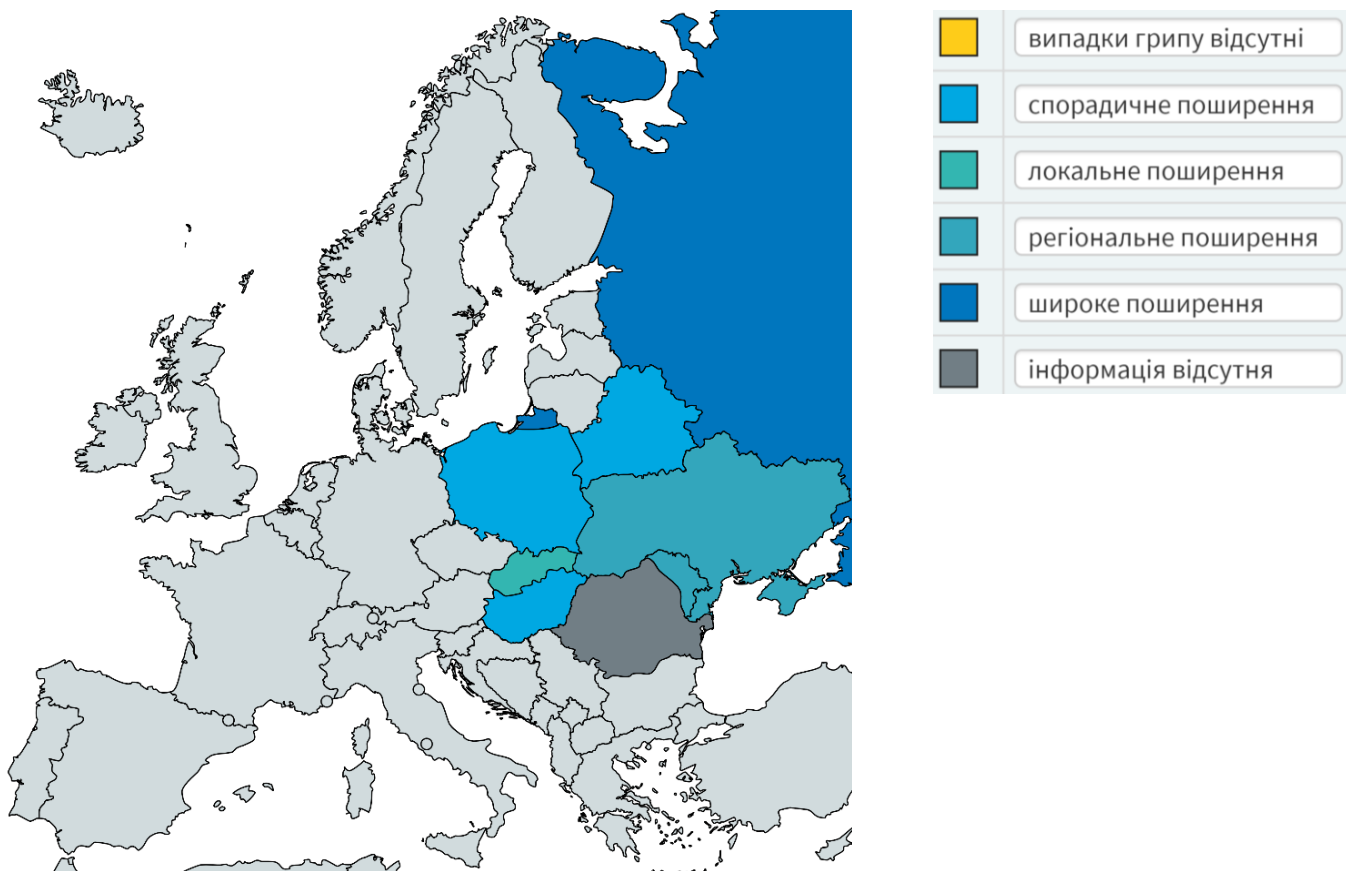

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>), 50 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 49 тижні 2023 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Великій Британії (Шотландія), Італії, Нідерландах та Португалії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, а в Данії, Німеччині, Швейцарії — помірне перевищення. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн — учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі від 75 до 84 років.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть різнитися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

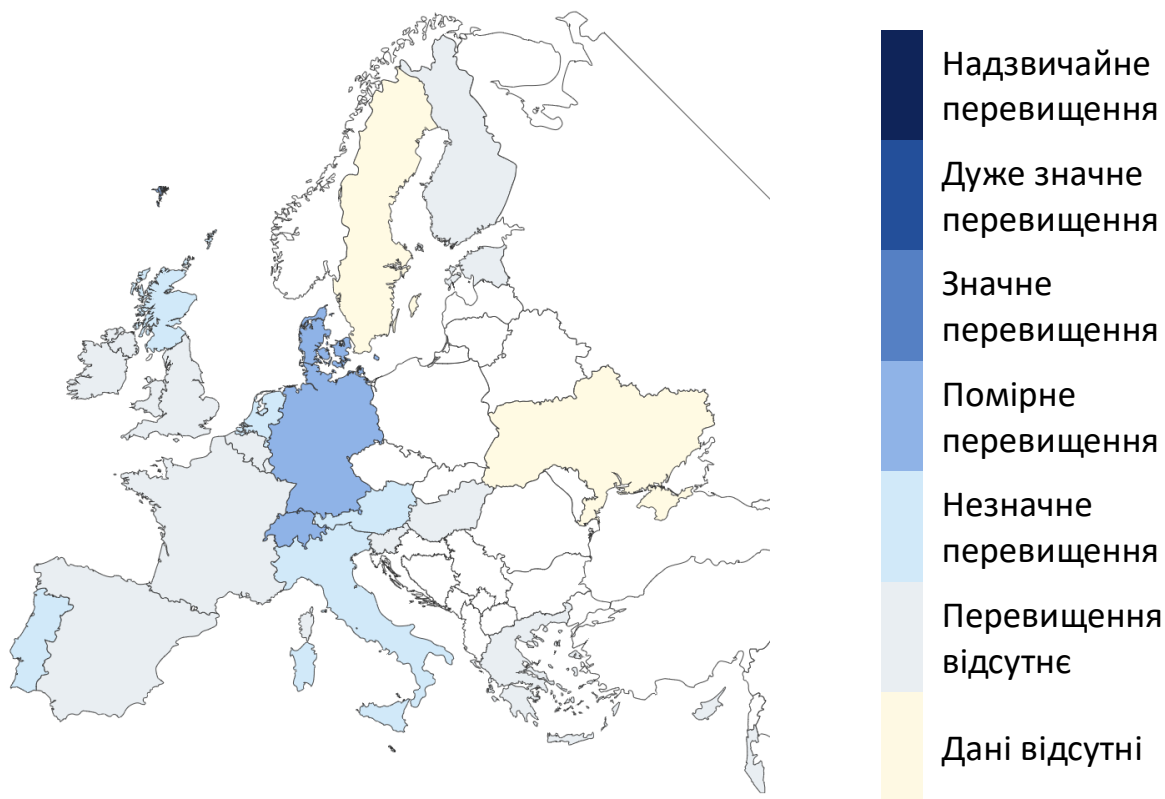

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають відомості, 49 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 51 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 152 073 особи, із них 85 023 — діти віком до 17 років (55,9%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 422,6 на 100 000 населення, що на 12,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 2,6% менше аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

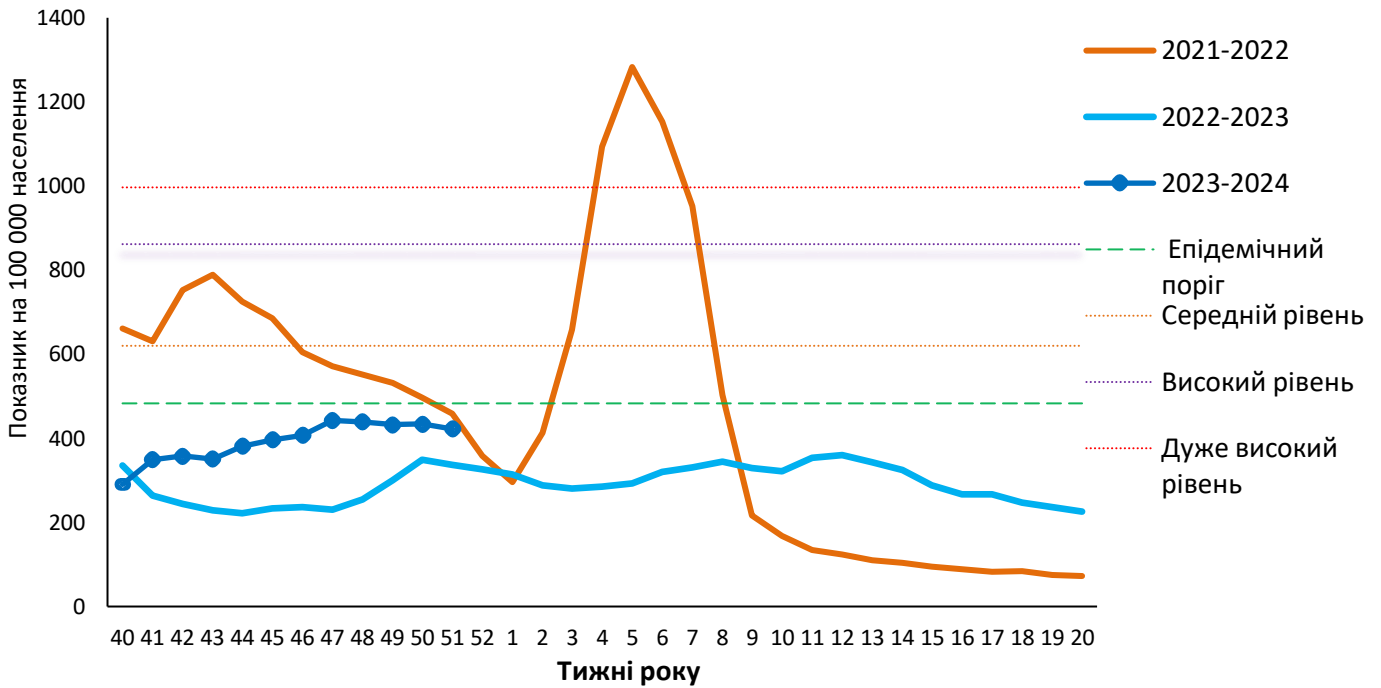

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 51 тиждень 2023 року

Перевищення епідемічного порога середнього рівня зареєстровано у Житомирській, Івано-Франківській та Чернівецькій областях. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається неепідемічний рівень захворюваності (рис. 4).

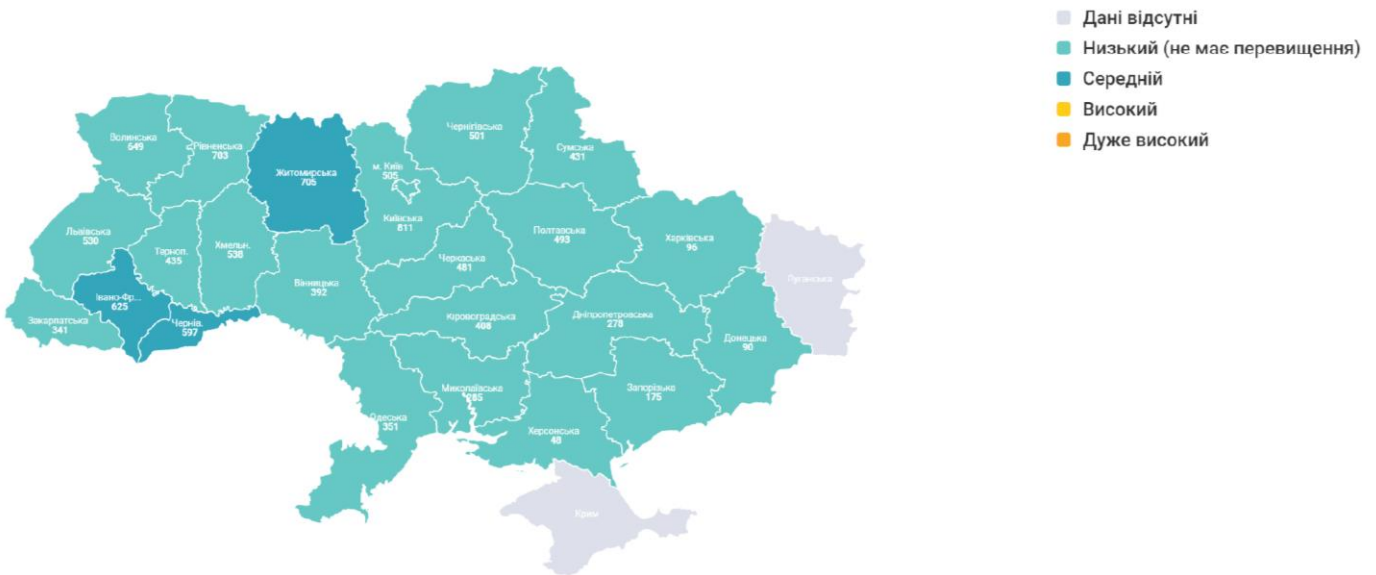

Рис. 4. Рівні епідемічної активності ГРВІ у регіонах України, 51 тиждень 2023 року

З 18 до 24 грудня було госпіталізовано 4 684 осіб (3,1% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 303 — діти до 17 років (49,2% усіх госпіталізованих). У Івано-Франківській області зареєстровано 2 летальні випадки внаслідок грипу; в обох випадках визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипваних.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 8 709 випадків захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 5,7%, що на 1% менше показника минулого тижня. Госпіталізовано 1 870 осіб (21,5% загальної кількості пацієнтів із COVID-19).

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 993 лабораторно підтверджені випадки COVID-19, що менше на 20% порівняно з попереднім тижнем. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 357 дітей (19,1% усіх госпіталізованих осіб із COVID-19), із них 6 дітей віком 0–17 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 43 осіб, які померли із позитивним діагнозом COVID-19; усі померлі старші 30 років.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ під час дослідження на респіраторну групу інфекцій зразків матеріалів від 3 735 пацієнтів у 801 (21,4%) випадку визначено віруси парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси. Віруси SARS-CoV-2 визначено в 768 випадках (95,9% усіх позитивних знахідок).

У Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Тернопільській, Хмельницькій областях та м. Київ серед 402 пацієнтів із підозрою на грип у 72 (17,9%) зразках матеріалів визначено такі віруси: у 64 зразках — грипу А не субтиповані, у 3 зразках — А(H1)pdm09 і в 5 — грипу типу В.

За 51 тиждень проти грипу вакциновано 4 839 осіб, зокрема 3 686 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 5).

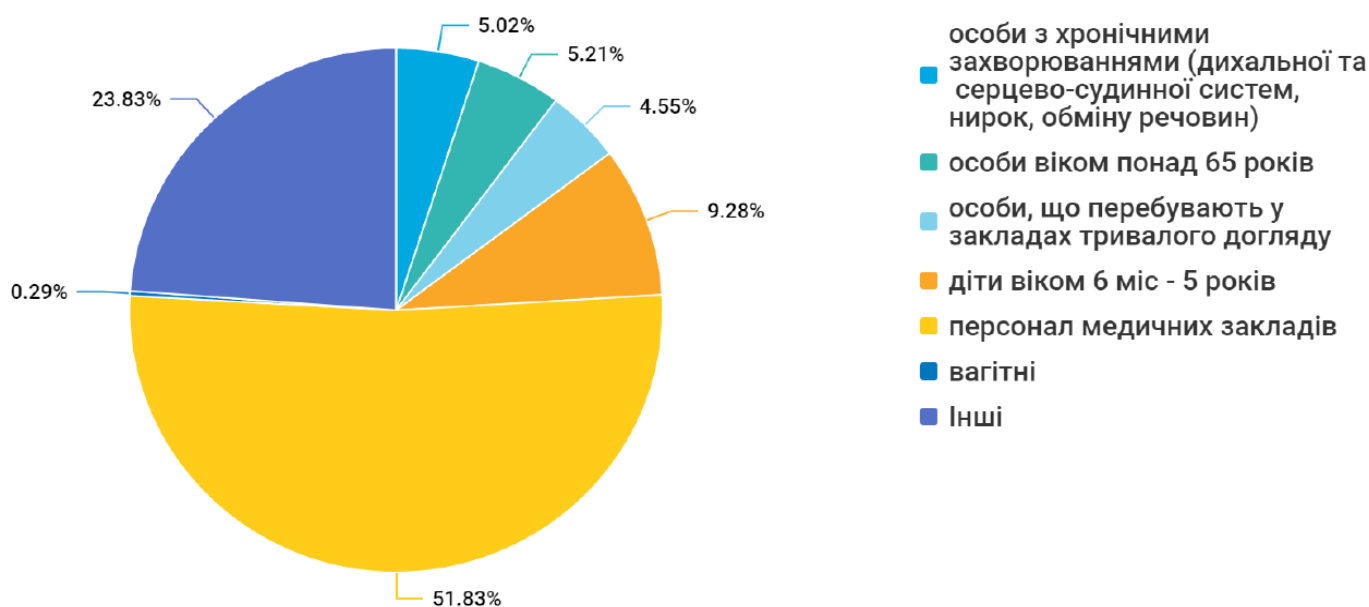

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 51 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 51 тижня 2023 року зареєстровано 171 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 198,9 на 100 000, що на 9,9% менше показника минулого тижня. Навпаки, серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем збільшився на 12,5% і становить 506,5 на 100 000 населення.

З-поміж 171 пацієнта із ГПЗ у 73 (42,7%) осіб було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 73 зразків матеріалів у 35 (47,9%) випадках отримано позитивні результати. У закладах ПМСД Кіровоградської, Сумської, Черновецької областей у зразках матеріалів від пацієнтів із ГПЗ визначено віруси грипу А не субтиповані, а в Чернівцях — віруси грипу А не субтиповані та В (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 819 (43,2%) зразків матеріалів від 1 897 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 240 випадках — 29,3% (рис. 6).

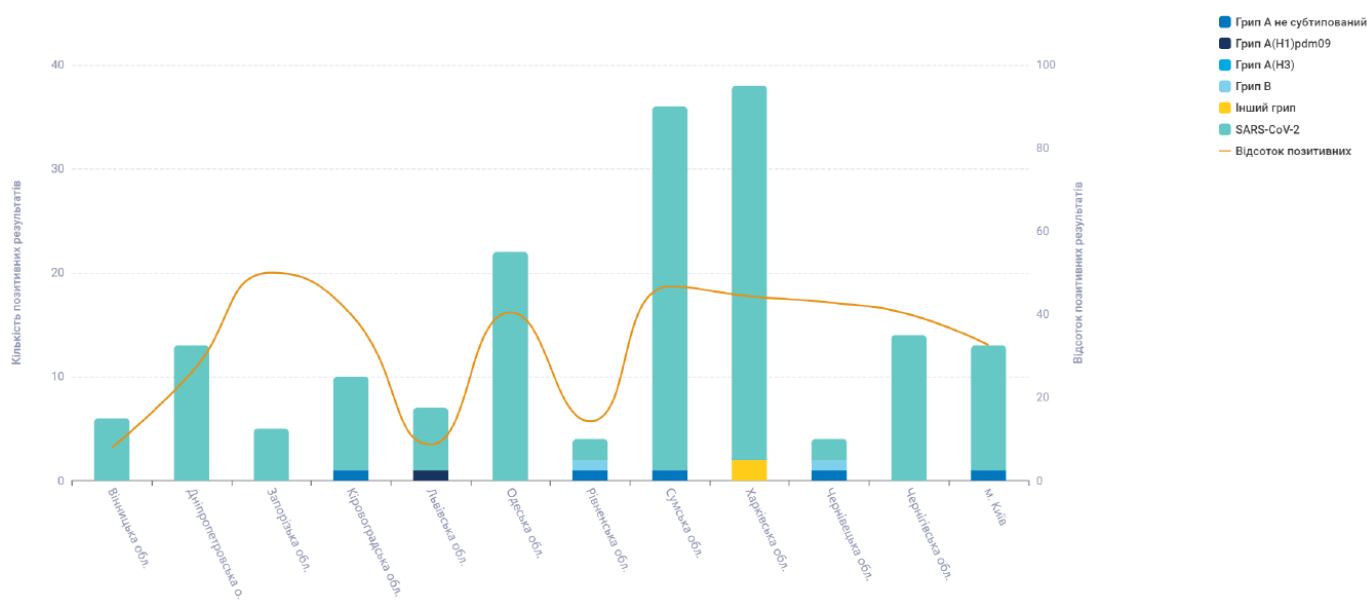

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 51 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 159 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 75 (47,2%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,3%.

З-поміж 159 випадків ТГРІ у 72 (45,3%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 72 зразків матеріалів у 36 (50%) випадках отримано позитивні результати. У дозорній лікарні Рівненської області в зразках матеріалів від 3 пацієнтів із ТГРІ визначено віруси грипу типу В; віруси грипу А не субтиповані визначено в дозорних лікарнях Києва (3) та Чернівців (1) (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 611 (45,9%) зразків матеріалів від 1 332 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 172 (28,2%) випадках (рис. 7).

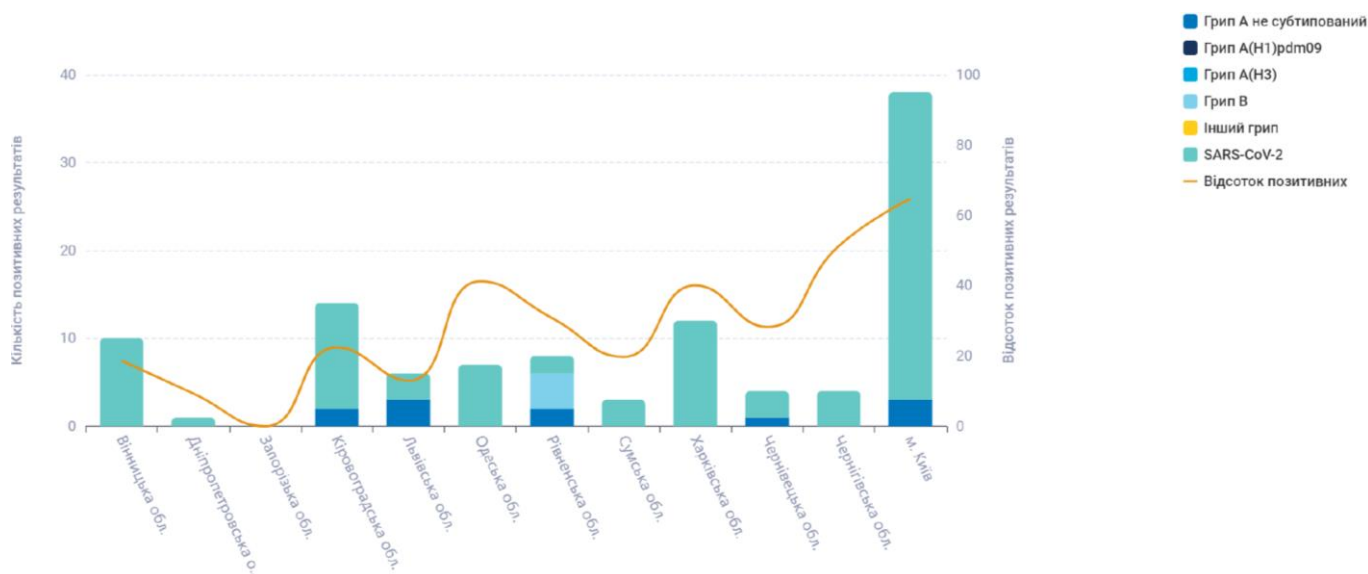

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 51 тиждень 2023 року

Таблиця 1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 51 тиждень 2023 року

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	73	72	145	819	611	1 430
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	35 (47,9)	36 (50)	71 (49)	240 (29,3)	172 (28,2)	412 (28,8)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	13 (37,1)	7 (19,4)	20 (28,2)	16 (6,7)	15 (8,7)	31 (7,5)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	10 (76,9)	4 (57,1)	14 (70)	12 (75)	11 (73,3)	23 (74,2)
А(Н1)рdm09	2	0	2	3	0	3
А(Н3)	2	0	2	2	0	2
А не субтиповані	6	4	10	7	11	18
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	3 (23,1)	3 (42,9)	6 (30)	4 (25)	4 (26,7)	8 (25,8)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	22 (62,9)	29 (80,6)	51 (71,8)	224 (93,3)	157 (91,3)	381 (92,5)
Парагрип	0	0	0	11	8	19
Аденовіруси	6	5	11	24	11	35
RS-віруси	3	14	17	9	28	37
Риновіруси	3	5	8	16	10	26
Бокавіруси	1	1	2	3	3	6
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	1	0	1
Метапневмовіруси	2	1	3	10	7	17
SARS-CoV-2	7	3	10	149	90	239
Інші респіраторні збудники	0	0	0	1	0	1